

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **T. T. V.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2012, č. j. CPR-4052-2/ČJ-2012-9CPR-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 5. 2016, č. j. 10 A 131/2012 – 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Praha, ze dne 8. 2. 2012, č. j. KRPA-71074/ČJ-2011-000022 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byla dle § 100 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád“), zamítnuta žádost stěžovatelky o obnovu řízení, které bylo pravomocně ukončeno rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, odboru specializovaných činností, oddělení pátrání Praha (dále též „správní orgán v původním řízení“), o správním vyhoštění ze dne 4. 5. 2010, č. j. CPPH-8339/ČJ-2010-0043003 (dále jen „rozhodnutí o správním vyhoštění“), s tím, že doba, po kterou stěžovatelce nelze umožnit vstup na území, byla stanovena na 3 roky.

[3] Městský soud v napadeném rozsudku konstatoval, že v rámci soudního přezkumu správního řízení o žádosti o obnovu řízení nebyl oprávněn zkoumat též správnost a zákonnost pravomocného rozhodnutí v původním správním řízení, jehož obnovy se stěžovatelka domáhala. Námitky týkající se některých pochybení správního orgánu v původním řízení a z nich vyplývající nezákonnosti jeho rozhodnutí o vyhoštění tedy nemohly být dle soudu předmětem přezkumu.

[4] Ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu vyžaduje splnění kumulativních podmínek, z nichž první je existence skutečností nebo důkazů, které v době rozhodování nemohly být v řízení uplatněny bez zavinění účastníka podávajícího návrh na obnovu řízení. Tyto skutečnosti nebo důkazy v době řízení tedy nutně musely existovat, ale účastník je buď neznal, nebo je nemohl použít. Takovými důkazy a skutečnostmi dle soudu zpravidla nebudou informace, jimiž žadatel o obnovu řízení v době původního řízení disponoval a na které byl správním orgánem v původním řízení přímo dotazován, jako je tomu v nyní posuzovaném případě (pokud jde o rodinné a soukromé poměry). Jakkoli lze ústní jednání ve věci řízení o správním vyhoštění vedené v době, kdy je účastník příslušnými orgány zajištěn, a navíc v cizím jazyce (byť za asistence tlumočnicka), ve shodě se stěžovatelkou označit za stresující situaci, v žádném případě nebylo možné přisvědčit tvrzení, že v důsledku této situace existenci rodinných a soukromých vazeb de facto uplatnit nemohla, a to obzvláště s ohledem na okolnost, že byla na tyto vazby správním orgánem v původním řízení výslovně dotazována. Námitka, že stěžovatelce význam její odpovědi na položenou otázku z hlediska vedeného řízení nikdo dostatečně neobjasnil, neměla žádný vliv na uvedený závěr o zřejmé možnosti uplatnit existenci rodinných vazeb v odpovědi na přímý dotaz po nich. K námitce, že položené otázce nerozuměla, soud uvedl, že porozumění protokolu z ústního jednání stvrdila vlastním podpisem.

[5] Soud dále odmítl námitku, v níž stěžovatelka dovodila, že pokud při ústním jednání neuváděla pravdu, nezbývalo než označit protokol z jednání, z něhož správní orgán v původním řízení ve svém rozhodnutí především vycházel, za nepravdivě provedený důkaz, o němž § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu hovoří. Logika takové námitky jde zjevně zcela proti smyslu institutu obnovy řízení – obnova řízení má prolomit překážku *rei indicatae* z důvodu skutkových omylů zjištěných až po právní moci rozhodnutí původního, které mohlo být takovými skutkovými omyly bez zavinění žadatele ovlivněno. Pokud se stěžovatelka rozhodla v původním řízení ve vlastní neprospěch neuvést při ústním jednání pravdu, a tedy zcela vědomě skutkový omyl vyvolat, nemohla se jej nyní dovolávat jako důvodu, pro který by mělo být řízení obnoveno. Stěžovatelka měla nepravdivost důkazu (jíž si musela být zcela zákonitě vědoma, neb byla jejím původcem) namítat v řízení před správním orgánem v původním řízení, resp. neměla tuto nepravdivost vůbec způsobit.

[6] Soud nepřisvědčil ani námitce sporující závěr žalovaného, že nebyla splněna ani druhá kumulativní podmínka obnovy řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, tedy že by namítané nové skutečnosti mohly odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Výsledek správního řízení ve věci žádosti o vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. c) správního řádu, na které žalovaný ve svém rozhodnutí (byť značně nepřehledně) odkazoval a v němž byly již uplatněny všechny stěžovatelkou namítané nové skutečnosti, byl z hlediska předběžného posouzení vyžadovaného § 100 odst. 1 písm. a) alinea první správního řádu zřejmým indikátorem, nakolik mohly namítané nové skutečnosti odůvodnit jiné řešení otázky, tj. zda by v důsledku rozhodnutí o vyhoštění došlo k nepřiměřenému zásahu do práva na soukromý nebo rodinný život stěžovatelky. Tato otázka byla řešena v odkazovaném řízení, v rámci něžž bylo s cílem jejího posouzení vydáno závazné stanovisko MV ČR.

[7] Dle soudu navíc nesplněním první z kumulativních podmínek stanovených § 100 odst. 1 správního řádu, tedy podmínky existence dříve neznámých skutečností nebo důkazů, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl

pokračování

v původním řízení uplatnit, byla již možnost obnovy řízení v každém případě vyloučena, v důsledku čehož posouzení, že by tyto (neexistující) nové skutečnosti a důkazy odůvodnily jiné řešení rozhodné otázky, pozbylo na významu.

[8] Soud uzavřel, že k obnově řízení ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu nebyla dána ani jedna z vyžadovaných podmínek a správní orgány žádost o obnovu řízení zcela případně zamítly.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[9] Stěžovatelka napadá rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Má za to, že se městský soud kvalitativně relevantně nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, když prakticky pouze převzal argumentaci žalovaného správního orgánu a více méně bez dalšího jeho postup a rozhodnutí aproboval. Prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí žalovaného považuje za nezákonná a nepřezkoumatelná. Městský soud tedy v tomto důsledku zatížil svůj rozsudek nezákonností a nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku důvodů. Jednotlivé žalobní námitky, se kterými se soud dostatečně nevypořádal, zůstávají zcela relevantní a aktuální i v rámci řízení o kasační stížnosti.

[11] Namítá, že se soud nedostatečně, resp. nesprávně vypořádal s námitkou porušení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Nesprávně dospěl k závěru, že v její věci nejsou dány podmínky pro obnovu řízení o správním vyhoštění. Stěžovatelka nemohla *de facto* skutečnosti související s jejími rodinnými poměry uplatnit, neboť byla v rámci zajištění ve stresové situaci. Nevěděla, že neuvedení rodinných příslušníků může a bude mít nějaké důsledky pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Správní orgán v důsledku toho rozhodoval bez vědomí zásadních skutečností, které mohly a nejspíše by i měly za následek zcela jiné rozhodnutí ve věci správního vyhoštění. Pokud by správní orgán znal její rodinné poměry, lze se domnívat, že by rozhodnutí o správním vyhoštění buďto pro nepřiměřenost nebylo vůbec vydáno, minimálně by však došlo ke stanovení mírnější doby správního vyhoštění.

[12] Provedený důkaz v rámci původního správního řízení považuje za nepravdivý, neboť zjištěné rodinné vazby neodpovídaly skutečnosti. Upozorňuje na povinnost správního orgánu podle § 50 odst. 3 správního řádu vyhledávat a opatřovat důkazy svědčící ve prospěch účastníka řízení i nad rámec jeho tvrzení. Správní orgán I. stupně měl sám vyhledávat skutečnosti rozhodné pro vydání rozhodnutí. Správní orgán mohl a měl vyhledávat rodinné vazby stěžovatelky např. ze svých informačních systémů, kde jistě bylo možné dohledat její manželství. I z tohoto důvodu je zřejmé, že obnova řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu byla na místě.

[13] Závěr soudu o tom, že nebyla naplněna druhá podmínka obnovy řízení – že by nové skutečnosti mohly odůvodňovat jiné řešení otázky, je třeba označit za zcela nesprávný a nepřezkoumatelný. Posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění by bylo zcela odlišné v situaci, kdyby správní orgán rozhodoval se znalostí manželské vazby stěžovatelky na území ČR. V případě poměrování protiprávního jednání a dopadů do soukromého a rodinného života by se musel správní orgán přiklonit o něco více směrem k nepřiměřenosti správního vyhoštění.

[14] Na základě výše uvedeného navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Spolu s kasační stížností požádala o přiznání odkladného účinku.

[15] Žalovaný se v podání ze dne 9. 8. 2016 podrobně vyjádřil k návrhu na přiznání odkladného účinku. Ke kasační stížnosti uvedl pouze, že navrhuje její zamítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). O návrhu na přiznání odkladného účinku soud nerozhodoval, neboť po provedení nezbytných procesních úkonů přistoupil k bezodkladnému projednání a rozhodnutí věci. Přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[17] Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkoumání rozhodnutí městského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[18] Veškerá výše uvedená kritéria rozsudek městského soudu splňuje. Jedná se o srozumitelné rozhodnutí opřené o dostatek relevantních důvodů. Je z něj zcela zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

[19] Stěžovatelka namítá, že městský soud nevypořádal její žalobní námítky a pouze přebral argumentaci žalovaného a bez dalšího jeho postup aproboval. S touto námitkou se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Městský soud se všemi žalobními body podrobně zabýval a srozumitelným způsobem odůvodnil své závěry.

[20] Konkrétně stěžovatelka považuje za nedostatečné vypořádání se s námitkou porušení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu, tj. naplnění podmínek pro obnovu řízení. Městský soud se na straně 7 napadeného rozsudku zabýval tím, zda byly naplněny podmínky pro obnovu řízení, zcela vyčerpávajícím způsobem. Nejprve vymezil, v jakých případech se bude jednat o dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které nemohl účastník uplatnit v původním řízení, následně konstatoval, že v projednávané věci stěžovatelkou uplatněné skutečnosti a důkazy takovými skutečnostmi, popř. důkazy nejsou (viz první a druhý odstavec na str. 7 napadeného rozsudku, popř. shrnutí v odstavci 4 a 5 tohoto rozsudku). Závěrem městský soud přisvědčil žalovanému, že nebyla naplněna ani podmínka, že by tyto skutečnosti či důkazy mohly odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem řízení (viz poslední odstavec na str. 7 napadeného rozsudku, popř. shrnutí v odstavci 6 tohoto rozsudku). Posuzování splnění druhé podmínky nicméně považoval soud za nadbytečné s ohledem na nenaplnění podmínky první – existence dříve neznámých skutečností nebo důkazů, které nemohl účastník uplatnit v původním řízení (viz první odstavec na str. 8 napadeného rozsudku, popř. shrnutí v odstavci 7 tohoto rozsudku).

[21] Stěžovatelka dále namítá nepřezkoumatelnost závěrů městského soudu týkajících se druhé podmínky obnovy řízení (nové skutečnosti či důkazy by mohly odůvodňovat jiné řešení otázky,

pokračování

jež byla předmětem řízení). Ani s touto námitkou se kasační soud neztotožnil. Městský soud zcela přezkoumatelně uvedl, v čem spatřuje nenaplnění této podmínky, když měl za to, že výsledek správního řízení ve věci žádosti o vydání nového rozhodnutí ve smyslu § 101 písm. c) správního řádu, v němž byly již posouzeny všechny namítané „nové skutečnosti“, je zřejmým indikátorem, že by tyto „nové skutečnosti“ nemohly mít vliv na jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování (viz poslední odstavec na str. 7 napadeného rozsudku, popř. shrnutí v odstavci 6 tohoto rozsudku). Městský soud měl rovněž za to, že posuzování druhé podmínky pozbylo na významu s ohledem na to, že nebyla naplněna podmínka první (viz první odstavec na str. 8 napadeného rozsudku, popř. shrnutí v odstavci 7 tohoto rozsudku).

[22] Soud nesdílí ani názor stěžovatelky o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů. Předně je nutno konstatovat, že stěžovatelka uplatnila svou námitku zcela v obecné rovině - neuvedla konkrétně, v čem nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů spatřuje. Soud ze správního spisu ověřil, že jak rozhodnutí žalovaného, tak prvostupňové rozhodnutí jsou rozhodnutími plně přezkoumatelnými. Správní orgány srozumitelně vysvětlily, z jakých důvodů mají za to, že stěžovatelkou tvrzené skutečnosti, resp. označené důkazy, nenaplnují podmínky pro povolení obnovy řízení dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu.

[23] Nejvyšší správní soud se následně zabýval věcným posouzením sporu.

[24] Podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti nebo důkazy mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

[25] Stěžovatelka spatřovala existenci dříve neznámých skutečností v tom, že na území České republiky žila ve společné domácnosti se svým manželem D. D. S. a dále žil na území ČR její syn D. D. S. Jako nové důkazy pro svá tvrzení označila výslech svého manžela, jejich oddací list a rodný list jejího syna.

[26] Nejvyšší správní soud se plně ztotožnil se závěry městského soudu, že se nejedná o dříve neznámé skutečnosti, resp. důkazy, které by nemohly být uplatněny v původním řízení. Stěžovatelce již v době vedení řízení o správním vyhoštění musely být známy její rodinné poměry a na tyto rodinné poměry se jí správní orgán dokonce výslovně dotazoval. Stěžovatelka na tento dotaz sdělila, že na území ČR žije pouze její dcera D. T. T. H., o manželovi a synovi se nezmínila (viz protokol ze dne 3. 5. 2010). Vyjádření stěžovatelky byl přítomen tlumočnick do vietnamského jazyka, stěžovatelka na výslovný dotaz uvedla, že rozuměla všem kladeným otázkám, a protokol o vyjádření podepsala.

[27] Soud připouští, že zajištění a ústní jednání mohlo být pro stěžovatelku stresovou situací, na základě toho však nelze dovozovat, že nemohla skutečnosti související s jejími rodinnými poměry uplatnit (zvláště za situace, kdy byla na rodinné vazby na území ČR správním orgánem výslovně dotazována). Stejně tak okolnost, že správní orgán stěžovatelku výslovně nepoučil o významu uvedení rodinných vazeb pro rozhodnutí o správním vyhoštění, neznamená, že stěžovatelka nemohla tyto rodinné vazby v řízení o správním vyhoštění uvést. V této souvislosti je nutné opětovně zdůraznit, že správní orgán se na její rodinné vazby na území ČR výslovně dotazoval, stěžovatelka je tedy uvést mohla a měla (což ve vztahu k dceři i učinila).

[28] Dále v kasační stížnosti namítá, že provedený důkaz v rámci řízení o správním vyhoštění (protokol o vyjádření účastníka správního řízení ze dne 3. 5. 2010) je třeba považovat za nepravdivý, neboť zjištěné rodinné vazby neodpovídaly skutečnosti. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 As 153/2012 – 24, konstatoval, že na část ustanovení § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu týkající se nepravdivosti provedených důkazů se rovněž vztahuje podmínka novosti a nemožnosti uplatnit toto tvrzení v původním řízení. Stěžovatelka si již v řízení o správním vyhoštění musela být vědoma toho, že její výpověď je nepravdivá, neboť nezmínila veškeré rodinné vazby na území ČR. Mohla tedy námitku nepravdivosti důkazu uplatnit již v řízení o správním vyhoštění, resp. neměla vůbec nepravdivě vypovídat. Nepravdivost provedeného důkazu byla způsobena stěžovatelkou, tato se nemůže následně domáhat obnovy řízení z důvodu nepravdivosti důkazu, kterou sama způsobila.

[29] Další kasační námitka směřuje do závěrů městského soudu ohledně druhé podmínky obnovy řízení (nové skutečnosti mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování). Dle stěžovatelky by bylo posouzení přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění zcela odlišné v situaci, kdyby správní orgán rozhodoval se znalostí manželské vazby stěžovatelky na území ČR. Nejvyšší správní soud k této námitce konstatuje, že za situace, kdy dospěl k závěru, že stěžovatelkou tvrzené skutečnosti a navržené důkazy nejsou dříve neznámými skutečnostmi/důkazy, které by nemohla uplatnit v původním řízení [nebyla splněna první z podmínek dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu], je nadbytečné se zabývat tím, zda by tyto skutečnosti/důkazy odůvodňovaly jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Jak správně konstatoval městský soud, nesplněním první podmínky byla možnost obnovy řízení v každém případě vyloučena. Posuzování druhé podmínky připadá v úvahu pouze tehdy, pokud bude první podmínka splněna.

[30] Co se týče námitky, že měl správní orgán podle § 50 odst. 3 správního řádu sám vyhledávat rodinné vazby stěžovatelky, např. ve svých informačních systémech, Nejvyšší správní soud konstatuje, že tato námitka směřuje proti nezákonnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Toto rozhodnutí však není předmětem přezkumu v projednávané věci (předmětem přezkumu je rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o obnovu řízení). Proto se soud nemohl touto námitkou věcně zabývat.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[32] O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. září 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu